

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pešti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pešti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od štiri do pet stopne petiti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 8. junija.

Uže v zadnji številki svojega lista smo ob kratkem povedali, da je tista nezakonita ljubljanska skupščina nemškutarskih ljudij, kateri si predrznejše pridevati ali uzurpirati ime „kranjske trgovinske zbornice“ v svoji seji 4. t. m. izrekla mej družim svojo nezaupnico dvema deželnicama poslancema prejšnje zakonite (legalne) trgovinske zbornice, gg. Horaku in Lavrenčiču, katera sta uda in soglasovalca narodne stranke. To se je zgodilo, da si so ti nemškutarski ljudje pred volitvijo vedno vpili, da celo trg. zbornica nema nič politikovati.

Dozvoljujemo si denes nekoliko besedij o tej aleksander-koruzijadi izpregovoriti z opomeno, da smo za vsako svojo besedo pred kompetentnim sodom odgovor dajati pripravljani. Precej tu pa bodi rečeno, da je ta „nezaupnica“ aleksander-koruzno-lukmanova jako politično-ciničen čin.

A predno o tem govorimo, naj omenimo dveh družih momentov one sednice te nelegalne skupščine. — Najprej je Aleksander Dreo, alias Koruza, možanec, ki znanstveno kakor gol denarni bahač ali nemški „geldprotzer“ o velicah narodno-gospodarstvenih rečeh toliko razumeje, kakor njegov žitni hlapec, zaupnico votiral novemu trgovinskemu ministru Chlumeckemu. To naj mu bode slobodno, ker to je navadna lojalna fraza, „ne škodi nič, ne koristi nič, kakor ciganov žen.“ — rekel bi naš kmet.

Tudi, če je gospod Koruza drug nasvet stavil, da se od strani teh kranjskih renegeatov Banhansu zaupnica dá, temu Banhansu, kateremu je cesar, zarad njegove v Ofenhei-

movej pravdi jasne „nesebičnosti“, slovo dal, — kaj hočemo? Saj je isti Banhans potrdil Koruzino in Lukmanovo volitev, odobril Vestenekovo znano postopanje. In „dobro delo“ hvale zasluži, ter latinec pravi, kar Koruza se vé da ne razume, „asinus asinum arridet“.

Sedaj zopet k prvi stvari. Podpredsednik tega nelegalnega društva, g. Lukman, stavil je predlog, naj se poslancema legalne (prejšnje) trgovinske zbornice nezaupnica da! To je brzo skleneno bilo. Da tist g. Lukman prav za prav še vedel nij, o čem stvar gre, kaže njegov neumen argument, da sta ta poslanca menda nemškutarskim načelom protivno glasovala „pri nasvetu o izpremembni učnega jezika na realki“, kakor uradni list pravi: „bei dem Antrage über die Aenderung der Unterrichtssprache an der Oberrealschule“. Vsak človek pak, ki je le od daleč čul ali bral dotične predloge v deželnem zboru, vé, da takega predloga o kakovi izpremembni učnega jezika niti bilo nij nikjer. Živ krst nij govoril o izpremembni učnega jezika, nego šlo je le o tem, da ima domač jezik tisto pravico kakor laški, da je obligaten. Lukman torej je pravi bratec Aleksandra Koruze v vednosti o čem se ravna. Eden zna koruzo „štrihati“ v merniku, drugi pač „škarniclje“ delati, a v politiki sta oba podobna hribovskemu kmetu, ki govori in ugiblje o bližnji vojski „sedem kraljev s sedmimi cesarji“, — lepo molita za družimi, a ne vesta kaj. To je slovita nemškutarska „inteligencija“.

Ali še bolj „ad rem“. — Mi smo v tem listu naveli vsaj sto fakt ali dejanskih resnic, da so se godile pri volitvi v to trgovin-

ske zbornico sleparije in goljufije. — debelo tiskano smo vam to podajali, da vas bi moralo sram biti, gg. Koruze in Lukmani, če ste možje — ali vi se nijste niti genili, nijste državnega pravdnika stvarno proti nam vzdignili, ker ste imeli zavest, da ste krivi, da one besede zadenejo vašo stranko. — In celo: c. kr. deželni načelnik Widman sam je v zadnjem dež. zboru priznal, da sodnijsko preiskavanje o goljufigah še nij končano.

Vprašamo sedaj: ali nij največja politična nesramnost, ali nij navečji politični cinizem, če ljudje take stranke in take zbornice potem predrznejše se „nezaupnice“ dajati? — Vi nemate nič česti niti poguma v sebi, zato vam manjka pravičnosti! Vsi se obešate le na briče in konfiskacije, za to ne boste dolgo svojega humberga skleпали, ako je ikako še, „nemesis“ v politiki in življenji narodov živa.

H koncu še eno. To pa težko, težko izgovorimo, ali mora biti. V uradni „Laibacherici“ nam to spredaj povedano prihaja kot uradno sporočilo trgovinske zbornice. Tajnik njen je znani gospod poslanec, naroden mož, ki ga osobno spoštujemo, in obžalujemo, da je v tako družbo prišel. Če pa je on kot zapisnikar zbornice ta protokol pisal, v katerem se je nezaupnica izrekla narodnim poslancem, torej tudi njemu samemu moralo mu je biti hudo, moralo mu je pero zastajati — nam bi ne bilo teklo. Mi ga obžalujemo, a nečemo ničesa reči, nego da je živ slučaj inkompatibilitete. Pa, — to velja dr. Bleiweisu in Klunu — ko bi bil eden poslanec naše liberalno-narodne stranke v tacem položaji tako storil, ah kako

Listek.

Pogled v prošlost Jugoslavjanov.

I krov mojá kipit, i serce burno ročtsja.

A. S. Homjakóv.

(Konec.)

I naši predniki so znali svojo bitko osodo. Oni so čutili kruti jarem, kateri jih je tako silno gnetil. Pod težkim bremenom, katero se jim je zavalilo na rame, okrvavljene od smrtonosnega orožja, plakali so milo, a plakali ne k svoji gospodi, jerbo oni so znali, da jih je obsodila v vedno robstvo, a plakali k samemu sebi, plakali k svojim potomcem, da bi se ti ohrabрили i povzdignili v dušnej borbi proti svojim tlačunom s tako silo, s tako odvažnostjo, s kakoršno so se vzdignili sami v krvavi boj proti brezštevilnim četam, katere so jim hotele vzeti edinstveno dobro, materinska tla.

Ta plač zil se je v srbske narodne

pesni, katere nam tako čutko milujejo globeke rane, vsekane junaškemu srcu, istemu srcu, iz katerega so se one same rodile. Ta plač bije iz jasnega grla Dubrovniških slavcev-pevcev. Ta plač pretaka se v slovenski pevski žili:

„Ilijal vstan!“

A val se poleže, i pevec uzdrženo nadaljuje:

„Vstaja, — izdihal“ —

I da bi bila veličestno-tragična slika dovršena, on pribavlja:

„Pogleda okrog —

Razločit' ne more

Skor' svojih otrok!“

Ah naša jugoslovanska zgodovina nij pisana navadnimi črkami, v njej ne naštevajo se čini za čini, v katerih bi človek mogel videti pravilen razvoj naroda; naša zgodovina je pisana v celih podobah, bi rekel, v skrivnostnih hijeroglifih, katere je načrtal veliki umetnik, kateremu pravimo čas. Slike so nametane na platno, v silnem dvi-

ženji nametane, tam v jarkem svetu predstavlja slavná dela hrabrega naroda, tam zatusklo prikazuje miroljubna pečanja trudoljubivega naroda, tam za vsem otemnevši; vidno je le črno platno, slikarju je od britkega gorja vse otrpnelo, in tako se mu je ne hoté najbolj udalo, predočiti potomstvu kak mogoče živo, koliko nesrečo, revščino in stisko je trpel narod, ki je zaslužil miljšo osodo.

No črni oblaki se trgajo, kaže se smehljajoče nebo nad zemljo, o katerej bi tudi veljale besede Puškina:

„Kto videl kraj, gdé rosokšju prirodi
Oživleni dubravi i luga,
Gdé veselo sinejut, bleščut vodi,
Roskóšnije laskaja berega.“

Srbski sokol se dviga, Beligrad bije nov boj za živo in mrtvo, srbski narod vrši slavni čin, on otrese jarem svojega krutega vruga.

Srbske zmage krik probudi i trojedino kraljevino. Njeni sinovi zbirajo se okolo do-

bi hudobni kaplan v „Slovenca“ in v svojem „Vaterlandu“ vpil in Bleiweisove „Novice“ bi ragljale o izdajstvu itd. — Učite se i klerikalci, pred svojim pragom pometati, in drugikrat ne napadajte za vsak nič slovenskih oseb, ki v vseh rečeh ne trobče v vaš rog.

Germanizacija na vsak način.

Iz Ljutomera 6. junija.

[Izv. dop.]

Uže večkrat sem čul, da naš okraj zavoljo odličnega narodnega značaja jako predsedam raznim višjim vladnim in nemškutarskim možem.

Ljutomer je bil torej trn v peti uže marsikom, ki mu nij mar za Slovenstvo in Slovanstvo. Vendar smo še do sedaj mislili, da bode vlada slovenski narodnosti na Štajerskem še nekoliko pravična ali da si vsaj ne bode prevelikih krivic nasproti Slovincem upala. Toda varali smo se v tej svoji nadi uže večkrat, in te dni zopet. Kakor znano imamo pri nas, kakor v uzbujenem, čisto slovenskem okraju, narodni okrajni zastop, narodni okrajni šolski svet, in narodna krajna šolska svetovalstva. Te korporacije zahtevajo odločno, da tukajšnje šole so samo izobrazovalnice, a ne ponemčevalnice. To so izrekli, skoro bi rekel, stokrat uže, ker so jih vlada in nemškutarji gotovo tudi stokrat nagovarjali, da bi se vedno več in več nemščine učilo. — A kljubu tej odločni izjavi, od katere naši možje nikoli odstopili ne bodo, nadleguje se nas neprenehoma. — Te dni je došlo namreč naročilo od deželnega šolskega sveta, naj se nemščina na ljutomerskej šoli bolj goji. — To pomanjkljivost je baje deželni nadzornik, bivši meseca marca v Ljutomeru, na tukajšnji šoli opazil, da si ravno se sam v svojej navzočnosti o tem nij pritoževal. — Deželni šolski svet namreč piše, da naj se v 4 razredu tukajšnje šole nemški učni jezik rabi pri nemščini, geografiji, računstvu in telovadbi. Druge pomanjkljivosti torej nadzornik nij našel in za boljši uspeh pri drugih predmetih mu torej nij mar; edina njegova skrb je torej skrb za nemščino.

mašnega ognišča, kak zbirajo se po silni nevihti razpršena čreda okolo svojega stanišča. Gotovijo se k velikemu poklicu, gotovijo se k „otačbinskomu radu.“

I Slovenija? Uboga mi dežela! Stoletja so pretekla, da o tebi nij bilo ni duha, ni sluha. Tvoji sinovi so tako pošteni, deloljubivi narodiči, prelivali kri za domovino, vili lavorike na učenih katedrah; samo žal — ne tebi, ne sebi, a drugim v slavo: tvojim neprijateljem. A tudi tebi se se bliža čas olehčenja. „Gani se,“ glasi se kategorični vsklik vsacemu.

„Da bi nebasa milost nam skazale!“ kliče umoliteljno iz svoje duše tvoj dolgo tak prezirani, a zdaj tak zavidani prvenec. Čute svojih bratov prihodnostno-značenije on ponosno poje v svet:

„Največ sveta otrokom sliši Slave!“

Da! ta tvoj ljubljenec nesel je tvojo slavo od juga na sever, od zapada na iztok — ti prestala si biti domovina

„Vsemu svetu nepoznana,
Od nikogar spoštovana.“

F. M. Š.

Samo nemščina se torej ne sme zanemarjati samo ta naj se skrbno goji. O ti „premilovana nemščina“, o ti „ljubček sreca“ naših nadzornikov in glavarjev. Samo „nemške“ gladke besede naj slovenski otrok v šoli rabi, samo tega nerazumljivega jezika naj se otrok poslužuje, kadar se uči misliti kadar se uči poznavati široki svet, kadar se razveseljuje pri telovadbi pod milim nebom. — Pa ne bo šlo.

Dokler naš narod živi, in dokler se proti njemu sila ne rabi, gotovo se ne bode pustil ponemčiti. Za to zastonj pričakujete, da bo naš okrajni in krajni šolski svet v ponemčevanje naših šol privolil. — Deželni šolski svet je tudi nam pisal, da bode na to delal, da se s privoljenjem deželnega zbora v Ljutomeru ustanovi meščanska šola z nemškimi učnim jezikom.

Res potrebni smo razširjene ljudske šole potrebni smo tudi meščanske šole. To potrebo spoznavamo sami, in delamo tudi potrebne korake za zidanje novega šolskega poslopja, Toda mi potrebujemo in hočemo imeti slovenske šole, a ne nemških. Slovenske šole, šole z maternim učnim jezikom izobrazujejo narod in pospešujejo omiko in blagostanje ljudstva. Nemške šole na slovenskej zemlji so pa samo ponemčevalnice, so zavodi, v katerih se mladina otuji svojej materi, svojemu narodu, v katerih se uči spoštovati tuj jezik in tuje šege a zaničevati dom, domači jezik in domovino. Za take ponemčevalnice pa mi denarja trosili ne bomo, za take nemške šole ne bomo žrtvovali s svojimi žulji težko pridobljenega denarja. — Zastonj je torej priporočevanje nemške meščanske šole, take mi ne sprejememo v svoje zidovje.

Še nekaj naj poročam, kar dokazuje jasno, da vlada neče poslušati želj slovenskih šolskih svetovalcev, in da jej nij mar za blagostanje slovenskih ljudskih šol. Na ljutomerskej šoli je manjkalo 8 mesecev učitelja. Mnogokateri razpisi po raznih časnikih, ki so morebiti 50 gl. stali, bili so brez vspeha. Sedem mesecev bil je prvi razred brez pravega učitelja. — Nazadnje se vendar eden edini in sicer kranjski učitelj oglasi, ki je imel vse sposobnosti.

Krajni in okrajni šolski svet ga z veseljem sprejmeta. Pričakovalo se je torej tudi od deželnega šolskega sveta, da ga bode gotovo potrdil, ker znava kakovšnji zadregi smo.

Toda tega nij storil, nij ga potrdil, pa tudi uzroka temu nij povedal. — Nek nemškutar se je izjavil, „da zavoljo tega ta učitelj nij potrjen, ker je Kranjec. Kranjski učitelji so pa ultra-slovenski in teh se boji deželni šolski svet“. Jako verjetno je, da je to istinito. Vsaj bi sicer deželni šolski svet uže svoje razloge povedal. — To je torej prvi sad, da je deželni šolski svet in deželni odbor okrajnim šolskim svetom pravice imenovanja učiteljev odvzel. Vsled tega bode torej deželni šolski svet na odlična mesta samo nemškutarje postavljaj, narodnjake pa preziral. O ljuba pravica, kje si?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. junija.

V notranjej in vnanjej politiki se sedaj

praznuje, torej bode poletenske dneve težko v tem predalu zanimivih reči poročati.

Hrvatski „Primorac“ v uvodnem članku potrjuje, da je dr. Makanec misel hrvatskega naroda izgovoril, ko je s svojima interpelacijama hrvatskej vladi očital, da je hrvatska vlada preveč popustljiva nasproti Magjarom in ne varuje dovolj svojih pravic. „Primorac“ pravi mej drugim: „Težke kao olovo (svinee) bile su rieči Makančeva govora, težak ukupni jim smisao. Pa ipak. Vlada može na svoju obranu navesti fraza, koliko te god volja, ali nemože fakta, koji su toliki razlozi za dra. Makanca. Makanec je dalje rekao, da nismo cvo tri godine u ničem napredovali, van upravo nazadovali u ustavnoj sviesti. Današnja je apatija samo posljedak onih sanguiničnih, ali nemogućih nada, koje je narod uzgojio u doba opozicije, nada, koje su podgrievale njegov patriotizam. Narod je poput svojih zastupnika jur (uže) kod revizije naredbe bio duhom klouno, i da bi ga išto bilo moglo iz te apatije probuditi, moglo je to ono malo-dušje, ona slaboča vlade, koja se je tečajem zadnje godine u njoj kano njezina prava narav pojavila.“

Vnanje države.

Ruska vlada se pogaja z bivšim nadškofom varšavskim Felinskim, ki je 13 let uže zaprt v Permu, naj se odreče naslovu kot varšavski nadškof. Ako to učini, potem bode na leto dobival popolno letno plačo do svoje smrti, in lahko zapusti Rusko, kadar hoče.

V **Parizu** delajo ultramontani za slavnost položenja zakladnega kamena k hramu „Sv. srce“ na Montmartru velikanske priprave. Skoro vsi francoski škofje se udeležé te slavnosti, ter bodo zastopane vse fare po deputacijah. Francoski ultramontanci bodo porabili to priliko, da zopet enkrat svetu demonstrirajo z maso, koliko jo je za njimi.

Dopisi.

Iz Komende 5. junija. [Izv. dop.]

Postava za preuredbo bire v denar leži v deželnem odboru kranjskem v posvet. Naj mi bode dovoljeno o tej stvari tu ziniti besedo samo v ta namen, da previdnejši in v tej stvari bolji skušeni morebiti tudi svoje mnenje izjavijo po „Slov. Narodu“. Siromak prodal je svoj pridelek naj cenejše, ker ne more ugodnega časa čakati pa tudi večji del ugodnega semuja doseči. Uprav nasprotno je to pri bogatinu. Ogromna večina našega ljudstva je pa ravno siromaška. — V spremeni bire v denar bi bila naj brže srednja cena merodajna. Iz tega sledi, da je potem večina ljudstva, in le ubozega ljudstva na slabšem. Poglejmo na drugej strani biravca. Ta se zdaj preostanka črez svojo domačo potrebo more nad srednjo ceno iznebiti in tako svoje stroške pokriti, potem pa morebiti ne bode vselej po naj nižji ceni kupoval. — Kadar v kakem kraju nij duhovna, se vendar le mnogokrat zgodi in se bode tudi kakor vse kaže, zmirom pogošteje dogajalo, ta je gotovo le to pravično, da dotična občina ne plačuje za duhovna, ki ga nikjer nij. — Sem ter tja je pa marsikater usmiljen biravec osvedujoč še prevelike reve tudi odpustil biro, tem s živim vzgledom navdušil premožnejši toliko, da samemu nij šlo na škodo, a siroti bilo mnogostno pomaganc. — V čem pa v takih in enakih okoliščinah nedostojnost obstoji ne moremo nikakor razumeti. Ali je morebiti sramota na tak način z ljudstvom občeovati? Saj to vendar nij nikakovo „beračenje“, ampak vsak izpolnuje svojo dol-

žnost na najlažji način. (V tem se pač ne strinjamo z gosp. dopisn. Ur.) Pravi se, ta šega je ostanek iz prvega časa kristijanstva, torej starodavna, a ne moderna. Res je, vesvoljno občevanje bilo bi brez denarja jako težavno. Tu pa obdruje sosed s sosedom, ali pa brat z bratom. Ali je pa morebiti denar, ker modern, zato tudi bolj čestljiv nego blago? Gotovo je, da jih je precejšnja peščica, ki za jako čisljajo — ali jaz vprašam, s katerim sredstvom so se grozovitejši zmešnjave, sleparije etc. godile, nego uprav z denarjem? Mi držimo take ugovore za predsodek izvirajoč iz napačnega to je nemoralnega občutstva. Kar se tiče ukvarjanja s pijanci, vsacega naravnost zagotovimo, da bode ob priliki bire jaka, jako redka kacega na spregled dobil, ker pred duhovni je še velik „strah“; ako bi se pa le kateri naletel, se pa nikakor nij treba ukvarjati, ker toliko in takih sredstev zoper ta pogrešek nejma nobena druga gosposka. Mende se ne motim, ako trdim, da se je stavitelj te osnove v ožjem vzvišeneu krogu valjda prav dobro informiral, da je pa okolo žepa, kateremu gre prva briga, prav malo potipal. Jaz pa pristavim še prislovico: Kristus je bil svojim učencem vsem v izgled, zdaj pa učenci svojih starejih ne morejo v vsem posnemati. —

Od Savinje 6. jun. [Izv. dop.] 3. t. m. je imelo „Savinsko učiteljsko društvo“ svoj redni shod v Št. Petru pri Savinji. — Navzočnih je bilo 11. učiteljev. — Predsednik g. Škoflek pozdravlja došle gospode kolege in ko prebere perovodja g. A. Leban sejni zapisnik zadnje seje preide na dnevni red. — 1. „Zgodovina v narodnej šoli“ predava g. Škoflek. 2. „Botanika v narodnej šoli“ govori gospod Cizelj. — 3. „Berilo v narodnej šoli“ pretresuje gospod A. Leban ter pravi, da sedajna berila niso primerna narodnej šoli. Ker dosedajna berila nikakor niso primerna za vse narodne šole na Slovenskem, naj bi se delalo na to, da dobemo berilo vsem slovenskim šolam ustrežajoče. — Pri sestavi berila, naj bi se posebno oziralo na realije, kajti slovenski učitelj je v pravem pomenu besede mučenik, ko mora novim učnim načrtom zadostovati z podukom v realijah na podlagi — „dveh suhih beril“. — 4. Gospod Meglič govori o „Ekonomiji“ oziraje se na kmetijstvo. Posebno je povdarjal kako se dajo slabi pažniki zboljšati in to z drenažo itd. — Končno razni nasveti. —

G. Leban misli, da bi meseca julija v gornji savinski dolini zborovali. Sprejeto. — Odločilo se je dné 7. julija v Nazaretu pri g. Turnušku pri Mozirji zborovati.

G. Škoflek pravi, da bi bilo dobro, da bi tudi naše društvo napravilo prošnjo do vlade, da bi ona ne odzela pravice imenovanja učiteljev c. k. okraj. šols. svetom. Ito je bilo sprejeto.

Iz Trsta 6. jun. [Izv. dop.] V tržaški okolici bi se dalo dosta na bolje obrniti, ako bi ljudstvo bolj izobraženo bilo. A žali bog, kar smo uže večkrat na tem mestu naglašali, slabo je, ker nij šol primernih za povzdigo ljudstva v okolici. A kakor se zdaj čuje je namestništvo uže mestnemu magistratu predložilo načrt o izvršbi narodnih šol v okolici, kar terjá ravno zdaj tudi politično društvo „Edinost“.

Zraven šol pa je potreba, da se mate-

rijalno stanje povzdigne, da se osnujejo kaka druga društva, na pr. podporna društva. Okoličani pod Krasom so v tem na boljšem, ker imajo po vaseh, če uže ne družega, vsaj podporno društvo za — umrle pokopavati, a na zgornjem Krasu, ki pa imajo večji vasi in obširnejši občine, niti enega takega društva nij. — Tako društvo se je ustanovilo v malej vasi Greto rojanske fare 27. p. m. z imenom „Mirodvor“. To društvo bode tudi toliko v narodnem obziru koristilo, da bo imelo priliko večkrat zborovati in se vsaj malo v narodnem jeziku tudi izobraziti, ker vsaka javnost ima izobraževalno moč. Do sedaj je tu le vrli narodnjak g. J. Gerlanc kaj delal. — Zdaj ko se je to društvo ustanovilo, nameravajo tudi na Opčini tako društvo ustanoviti.

V našem mestnem zboru se je pri zadnej seji zopet videla čudna osvitljava laškega psevdoliberalizma. Znani laški kričač Hermet, kateri se za merodajnika smatra, in celo laško stranko na cvirnatelj niti drži, je govoril za povikšanje plače vodju plina, akoravno nema prav za prav nobene posebnosti v opravlilu, a plačo 4000 gold., mej katerimi je tudi denar slovenske okolice. Letos se je predrznil municipijam prositi za povikšanje plače, in res obveljal je predlog, akoravno z malo večino, in to le za to, ker je Hermet dobro svoje možičke cukal. Kaj takega se le v Trstu more prigoditi, v drugem kraju ne, da bi se namreč 5000 gold. proč vrglo.

Druga reč v Trstu pa je splošno to, da se mnogo govori o ljudski kuhinji, katera je hipoma falirala. Bolj premožni ljudje so vložili v dar 5000 gold., da se ustanovi en tak zavod, da bi ubogi delavec cenejše o polu dne in zvečer lahko jedel. Res je bila hvale vredna taka kuhinja in ljudje, posebno bolj nepremožni delavci, so obilno zahajali tja. A vodstvo je bilo jako slabo in pri občnem zboru se je pokazala sleparija, kajti bili so listi iz glavne knjige iztrgani. — Kakor se čuje, odpovedal se bode, ako se uže nij, Hermet poslanstvu, ter položil svoj mandat. Čas bi uže bil, da bi se mož na svoj venec blamaž vsedel ter odpočil. Ko je on prejšnja leta pod Müringom širokoustno grmel proti Slovenceu, se je namestuiku Nemcu Müringu jako prikupil, kajti Hermet ko Müring imela sta dve srci in en udarec, namreč z atiranje Slovencev.

Domače stvari.

— (Pisarna za naznanila ali anonse.) Te dni je odprl g. Ljudevit Valenta svojo pisarno za naznanila in prodajo časnikov v hiši št. 144 pred Št. Jakobskim mostom. V tej pisarni bo lahko vsakdo stanovanje, službo, prodajo kake stvari itd. oglašil, in posebno gospodinjam bode ustrezno s tem, da lahko iz oglašanih poslov po volji izbero pripravne osebe za službo, kar je bilo do zdaj prepuščeno v kuhinskej nemščini zvanim „cupringercem“, katere so visoke tarife imele in še niso zadostovale terjatvam občinstva. Želeti je, da bi dobil g. Valenta dovolj posla, ter da se posreči domačemu podvzetniku vzdržati v našem mestu tako pisarno, ki posreduje omenjene stvari. Tarife so tako nizke, da se v tem obziru ne more cenejše zahtevati, priporočamo tedaj prav živo to podvzetje tembolj, ker vemo, da je gosp. podvzetnik, kot izobražen

Ljubljčan znan v mestu, posebno v narodnih krogih in da ima tudi dovolj lokalne vednosti, kar je neobhodno potrebno za tako poslovanje.

— (Volkovi), kateri — kakor se nam iz Logatca piše — uže več časa v tukajšnji gozd zahajajo, so pred dvema dnevnoma eno telico popolnem raztrgali, ter dve drugi govedi močno ranili. Kmet, kateri je pred brez skrbi živino na dobrej paši puščal in mu nij bilo mar, jo po več dnij videti, moral jo je zdaj zavoljo tega predrzenca v hlev spraviti, da se nesreči odtegne.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v zelodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vsenčilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dirsti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganju v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletno i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimporn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vsenčilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varazdin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnice.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 2 funta 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v puščah 4 2 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta: 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černewicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specorijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah kakor vseh ali povzetih.

Umri v Ljubljani

od 4. do 6. julija:
Fr. Tekavec, krojač, 43 l., na mrtuđu. — Kar. Ažman, dete tesarja, 2 l., na vnetici grla. — Mtž. Koprivec, črevljar, 26 l., za jetiko. — L. Zmrzlikar, delavec, 39 l., na trebušnej vodenici. — A. Dovan, zasebnik, 78 l., na opešanji. — L. Polak, zasebnikova soproga, 56 l., za mrtvoudom. — A. Trčkova, mestna reva, 74 l., na opešanji.

Tujci.

7. junija:
Evropa: Payer iz Gorice. — Bresar iz Nov. mesta. — Dolar iz Celovca. — Tormacher iz Nov. mesta. — Maya iz Benedek.
Pri Slonu: Varau iz Št. Petra. — Pupio iz Košana. — Franetič iz Trsta.

Dunajska borza 8. junija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	70 gl.	25	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	50	"
1860 drž. posojilo	112	25	"
Akcije narodne banke	963	—	"
Kreditne akcije	234	—	"
London	111	55	"
Napol.	8	89	"
C. k. cekini	5	26 ¹ / ₂	"
Srebro	102	—	"

M. V. 180 v Varaždinu!

Na pošti Vas čaka pismo poste restante, če ga blagovolite vzeti. (193)

Prežalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, da je preljuba soproga, mati in sinaha

Lucija Rode

denes jutraj ob 1/2. 11. uri po sprejemi sv. zakramentov nagle smrti umrla.

Pogreb bude v četrtek ob 2. uri po polu dne iz Srberij štev. 25 na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše se bodo v različnih cerkvah brale.

Ljubljana, 8. junija 1875. (197)

Lucija Rode, Franjo Rode, Janez Rode, hči, soprug, sin.

Marija Dogan vd. Rode, tašča.

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljevam se za meni izkazani večletni obisk, se uljudno priporočam i v bodočo svojim častitim gostem in odjemnikom z opominom, da tudi v polletnem času prodajam čvrsto in tečno meso in sicer gledé kakovosti po določenih cenah, ter bodem skrbel vedno za to, da gospode gostilničarje, ki mi izročajo oskrbovanje mesa, popolnem zadovoljim z ono sorto mesa, ki njihovej potrebi in rabi najbolj ustreza.

Karel Urbas,

mestjanski mesar.

(185—3)

Mesnica je pri mesarskem mostu v mestnem skladišču požarno-gasilnega orodja.

Lepa priložna štacuna,

edina na Št. Peterskem kolodvoru na Notranjskem oddá se precej s potrebnimi prostori; pogoji so jako ugodni.

Lastnik, preobložen z drugimi posli, udeleži se tudi s polovičnim delalnim kapitalom.

Ako bi bilo po volji udeležniku, more od mene dobiti i gostilnico baš v tej hiši z jako ugodnimi pogoji. — Na tanko se izve ustmeno ali pismeno pri lastniku,

(190—3)

Ivanu Korošču.

Za zamašenje otljih zob

nij nobeno sredstvo prospešneje in boljše, nego zobna plomba od c. k. dvornega zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse št. 2, katero si more vsaka osoba sama prav lahko in brezbolešno deti v otlji zob, ki se potem trdo sprime z ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zob pred daljšim drobljenjem varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatičnem zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri gnojenji zobnega mesa, zobni kamen oluši, ter zabrani njegovo razširjenje, okrepi zobno meso pri zobéh, ki se majé, očisti zobé in zobno meso vsih škodljivih tvarin, ustam pak podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji.

Ta priprava ohrani čvrstost in čistoto dihanja, vrhu tega podeli zobém belo-leskečo barvo, ohrani, da se ne pohabijo in okrepi zobno meso.

Dr. J. G. Poppov

rastlinski zobni prah.

Zobé očisti tako, ako se rabi vsaki den, da ne odpravi samo običajno sitni zobni kamen, nego tudi zobna glazura dobiva vedno večjo belinjo in nježnost. (354—18)

V zalogi je v Ljubljani: pri Petričiču in Pirkerju, Jos. Karingerju, Ant. Krisperju, Eduard Mahru, F. M. Schmittu, E. Biršiču, v lekarni; dalje v vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih zalogah na Kranjskem.

Pravo dolenjsko

bokal za 48 kr. (maren)

in " " 56

se toči v novi gostilni na velikem trgu h. št. 11 na dvorišču.

V Ljubljani, 24. maja 1875.

(182—3)

Matija Jelenc.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarka v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in mahanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bude gotovo prednost, vzlic vsem enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepotičjem in lepotičnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bude radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštneemu povzetju. (132—31)

Notarski koncipijent.

Absolviran jurist, zmožen popolnem slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu, išče si mesto notarskega koncipijenta. Dopisi naj se adresirajo: St. Tegethoffstrasse št. 12, Maribor. (195—1)

„Biljar“

še dobro ohranjen, uže razigran se prodá jako po ceni. — Več se izve pri Jarnej Pol-u, kavarnarji v Postojni. (194—1)

Senožeti v najem.

V nedeljo 13. junija 1875 po polu dne ob 4. uri se bude košnja na moji senožeti na Volarji zraven Črnevasi poleg ceste proti lipam, —

v ponedeljek 14. junija 1875 do polu dne ob 9. uri pa košnja na mojih treh velikih senožetih v Trnovskem logu in Viškem svetu kosoma v najem dala.

Senó je skoz in skoz prav dobro in za govejo živino služeče.

Kdor želi tedaj kaj v najem vzeti, naj pride določene ure na omenjene senožeti.

(196—1)

A. Malitsch.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Javna zahvala

prvi občni zavarovalni banki „Sloveniji“

v Ljubljani.

Dne 1. majnika 1875 umrl mi je mož, katerega življenje sem bila 28. februarja 1873 zavarovala pri gori imenovanem domačem zavodu. Banka „Slovenija“ je brž, ko jej je zastopnik za brežki okraj naznanil smrt, vsa spričevala na tanko preiskala, ter mi ves zavarovani kapital v treh tednih, ne, kakor je praviloma zavezana, v dveh mesecih v mojo popolno zadovoljnost izplačala. Za to se banki „Sloveniji“ tem bolj moram presrečno zahvaliti, ker so ravno mene sebični zastopniki drugih zavarovalnih zavodov večkrat strašili, da je ves vložen denar izgubljen.

Domačini! ki še niste zavarovani, bodisi na poslopje, bodisi na premakljivo blago, bodisi na življenje, pristopite vsi k naši domači zavarovalnici „Sloveniji“, ki je vredna, da se vsem posestnikom najiskrenejše priporoča.

Na Čateži blizu Brežic, dne 31. majnika 1875.

Kr. Ana Reyer, roj. Lazar.

Josip Jošt l. r., podpisal i pričal.

Vincencij Dorfmeister l. r., pričal.

(191—2)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.